

Λ.ΙΙ.3_9 ΛΙΣΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
(άρθρων 12 παρ. 1- 3, 12 παρ. 4 Ν. 4412/2016 και 100 Ν. 3852/2010)

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ:			ΚΩΔ.	
ΤΑΜΕΙΟ:			ΚΩΔ.	
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ/ΕΦ:			ΚΩΔ.	
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ			ΚΩΔ.	
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ/ΥΠΟΕΡΓΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ				
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΠ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΟΠΣ)	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ (ΟΠΣ)	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ
Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ				
1. ΤΙΤΛΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΥΜΒΑΣΗΣ				
2. ΠΙΘΑΝΗ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ		ΔΑΠΑΝΗ	ΜΕ ΦΠΑ	ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ
3. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΦΟΡΕΙΣ		1. 2. (...)		
4. ΗΜ/ΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ				
5. ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		Ενδεικτικώς:	NAI	OXI
		5.1. Σχέδιο σύμβασης συνεργασίας		
		5.2. Θεσμικό πλαίσιο εκάστου φορέα		
		5.3. Καταστατικό και λοιπά σχετικά νομιμοποιητικά έγγραφα		
		5.4. Ανάλυση και στοιχεία που να αποδεικνύουν πως προκύπτει το εκτιμητέο κόστος		
		5.5. Οικονομικά δεδομένα σχετικά με το ποσοστό δραστηριοτήτων εκάστου φορέα, τον καθαρό κύκλο εργασιών του κατά την τριετία που προηγείται της ανάθεσης, το μέσο όρο αυτών, καθώς και την προσυπολογιζόμενη αξία των έργων που έχει αναλάβει και εκτελεί λαμβάνοντας υπόψη τις πραγματικές συνθήκες της ελεύθερης αγοράς		
		5.6. Πράξη Ελεγκτικού Συνεδρίου όπου απαιτείται (βλ. άρθρο 324 Ν. 4700/2020)		
6. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ				
6.1 Κάθετη (οιονεί αυτεπιστασία ή in-house) συνεργασία άρθρου 12 παρ. 1-3 Ν. 4412/2016				
6.2 Οριζόντια ή διαδιοικητική συνεργασία άρθρου 12 παρ. 4 Ν. 4412/2016				

Β. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΕΠΙΛΕΓΕΤΑΙ ΤΟ ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ (Α- Γ) ΚΑΙ Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΕ ΑΥΤΗ Σημείωση: Για πληρέστερη ανάλυση των κατωτέρω κατηγοριών βλ. και την αριθμ. 139545/21.12.2021 εγκύκλιο της Υπηρεσίας μας							
A/A	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ	ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ	ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ	ΣΧΕΤΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ/ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Α. ΚΑΘΕΤΗ (ΟΙΟΝΕΙ ΑΥΤΕΠΙΣΤΑΣΙΑ Ή IN-HOUSE) ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΘΡΟΥ 12 ΠΑΡ. 1-3 Ν. 4412/2016 <i>[συμπληρώνεται μία από τις κατωτέρω περιπτώσεις Α.1, Α.2, Α.3]</i>							
A.1	ΚΛΑΣΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ IN-HOUSE ΑΝΑΘΕΣΗΣ				άρθρο 12 παρ. 1 Ν. 4412/2016	Οι κατωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται σωρευτικά	
1.	Οι δύο συμβαλλόμενοι είναι σαφείς και διακριτοί και αποτελούν ο πρώτος εξ αυτών αναθέτουσα αρχή και ο δεύτερος ελεγχόμενο από αυτή νομικό πρόσωπο (ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου);				Βλ. και άρθρο 2 και 223 Ν. 4412/2016		Θεσμικό πλαίσιο εκάστου φορέα (διατάξεις νόμου, υπουργικές αποφάσεις, καταστατικά κ.λ.π.) από το οποίο να αποδεικνύεται η απαιτούμενη ιδιότητα.

2.	Η αναθέτουσα αρχή ασκεί επί του εν λόγω νομικού προσώπου έλεγχο ανάλογο εκείνου που ασκεί επί των δικών της υπηρεσιών (κριτήριο του ελέγχου);					Μία αναθέτουσα αρχή θεωρείται ότι έχει αυτόν τον έλεγχο όταν ασκεί αποφασιστική επιρροή τόσο στους στρατηγικούς στόχους, όσο και τις σημαντικές αποφάσεις του ελεγχόμενου νομικού προσώπου. Ο έλεγχος επίσης μπορεί να ασκείται και από άλλο νομικό πρόσωπο που ελέγχεται με τον ίδιο τρόπο από την αναθέτουσα αρχή. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται το ύψος του κατεχόμενου από την αναθέτουσα αρχή κεφαλαίου, η δυνατότητα συγκρότησης των οργάνων διοίκησης, η σύνθεσή τους και η ουσιώδης επιρροή στη λήψη αποφάσεών τους, η έκταση εξουσιών του διοικητικού συμβουλίου κ.λ.π..	Καταστατικά, αποφάσεις συγκρότησης ΔΣ και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο.
3.	Διεξάγεται περισσότερο από το 80% των δραστηριοτήτων του ελεγχόμενου νομικού προσώπου κατά την εκτέλεση καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί από την ελέγχουσα αναθέτουσα αρχή ή άλλα νομικά πρόσωπα που αυτή ελέγχει (κριτήριο του κύκλου εργασιών);				Βλ. και άρθρο 12 παρ. 5 Ν. 4412/2016	Το ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο πρέπει ουσιαστικά να ασκεί το ουσιώδες μέρος των δραστηριοτήτων του για την ελέγχουσα αναθέτουσα αρχή (ή νομικά πρόσωπα που αυτή ελέγχει). Για τον προσδιορισμό του ποσοστού των δραστηριοτήτων λαμβάνεται υπόψη ο μέσος συνολικός κύκλος εργασιών ή άλλο ενδεδειγμένο μέτρο βάσει δραστηριοτήτων, όπως είναι το κόστος που βαρύνει το συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο όσον αφορά στις υπηρεσίες, τα αγαθά και τα έργα της τριετίας που προηγείται της ανάθεσης της σύμβασης. Αν, λόγω της ημερομηνίας κατά την οποία δημιουργήθηκε ή άρχισε τις δραστηριότητές του το συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο, ή λόγω αναδιοργάνωσης των δραστηριοτήτων του, ο κύκλος εργασιών ή άλλο μέτρο βάσει δραστηριοτήτων, όπως το κόστος, δεν διατίθεται για την τελευταία τριετία ή δεν είναι πλέον κατάλληλο, αρκεί να αποδειχθεί ότι η μέτρηση της δραστηριότητας είναι αξιόπιστη.	Οικονομικά δεδομένα σχετικά με το ποσοστό δραστηριοτήτων του φορέα.

4.	Υπάρχει άμεση συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο (κριτήριο μη συμμετοχής ιδιωτών);					Η απάντηση πρέπει να είναι ΟΧΙ. Εξαιρούνται οι μορφές συμμετοχής ιδιωτικών κεφαλαίων χωρίς δυνατότητα ελέγχου ή δικαιώματος αρνησικυρίας, που απαιτούνται από διατάξεις νόμου και δεν ασκούν αποφασιστική επιρροή στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο.	Καταστατικό και λοιπά σχετικά νομιμοποιητικά έγγραφα.
5.	Η περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της προτεινόμενης σύμβασης όσο και των υπολοίπων όρων αυτής είναι αναλυτική, σαφής και συγκεκριμένη;					Οι όροι μιας σύμβασης συνεργασίας δεν πρέπει να είναι γενικοί και αόριστοι χωρίς σαφές αντικείμενο, συγκεκριμένες υποχρεώσεις μερών, οικονομική ανάλυση, παρουσίαση αναλυτικού κόστους, πίνακα χρονοδιαγράμματος κ.λ.π..	Σχέδιο σύμβασης συνεργασίας. ΤΔΠΠ/ΤΔΠ
A.2 ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΚΑΘΕΤΗ (BOTTOM UP) ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΘΕΣΗ					άρθρο 12 παρ. 2 Ν. 4412/2016	Οι κατωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται σωρευτικά	
1.	Η ανάθεση γίνεται από ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο που αποτελεί και το ίδιο αναθέτουσα αρχή;				Βλ. και άρθρο 2 και 223 Ν. 4412/2016		Θεσμικό πλαίσιο (διατάξεις νόμου, υπουργικές αποφάσεις, καταστατικά κ.λ.π.) που να αποδεικνύει ότι ο φορέας αποτελεί αναθέτουσα αρχή του Ν. 4412/2016
2.	Η ανάθεση γίνεται στην αναθέτουσα αρχή που το ελέγχει (αντίστροφη κάθετη ή bottom up ανάθεση, bottom up contract award) ή σε άλλο νομικό πρόσωπο που τελεί υπό τον έλεγχο της ίδιας αναθέτουσας αρχής (οριζόντια σύμβαση οιονεί αυτεπιστασίας, οριζόντια εσωτερική ανάθεση, contracts between in-house sisters, δηλαδή σύμβαση μεταξύ θυγατρικών εταιριών που τελούν υπό τον κοινό έλεγχο ενός μητρικού φορέα) (κριτήριο του ελέγχου);					Ένας φορέας θεωρείται ότι έχει έλεγχο σε άλλον φορέα όταν ασκεί αποφασιστική επιρροή τόσο στους στρατηγικούς στόχους, όσο και τις σημαντικές αποφάσεις αυτού. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται το ύψος του κατεχόμενου κεφαλαίου, η δυνατότητα συγκρότησης των οργάνων διοίκησης, η σύνθεσή τους και η ουσιώδης επιρροή στη λήψη αποφάσεών τους, η έκταση εξουσιών του διοικητικού συμβουλίου κ.λ.π..	Θεσμικό πλαίσιο που να αποδεικνύει τις απαιτούμενες ιδιότητες των φορέων, καταστατικά, αποφάσεις συγκρότησης ΔΣ και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο.

3.	Υπάρχει άμεση συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο (κριτήριο μη συμμετοχής ιδιωτών);					Η απάντηση πρέπει να είναι ΟΧΙ. Εξαιρούνται οι μορφές συμμετοχής ιδιωτικών κεφαλαίων χωρίς δυνατότητα ελέγχου ή δικαιώματος αρνησικυρίας, που απαιτούνται από διατάξεις νόμου και δεν ασκούν αποφασιστική επιρροή στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο.	Καταστατικό και λοιπά σχετικά νομιμοποιητικά έγγραφα.
4.	Διεξάγεται περισσότερο από το 80% των δραστηριοτήτων του ελεγχόμενου νομικού προσώπου κατά την εκτέλεση καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί από την ελέγχουσα αναθέτουσα αρχή (στην περίπτωση της αντιστροφής κάθετης ή bottom up ανάθεσης) ή μεταξύ των ελεγχόμενων φορέων και της κοινής οντότητας που τους ελέγχει (στην περίπτωση της οριζόντιας εσωτερικής ανάθεσης) (κριτήριο του κύκλου εργασιών);				Βλ. και άρθρο 12 παρ. 5 Ν. 4412/2016	Το ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο πρέπει ουσιαστικά να ασκεί το ουσιαστικό μέρος των δραστηριοτήτων του για την ελέγχουσα αναθέτουσα αρχή (ή να ασκείται μεταξύ των ελεγχόμενων φορέων και της κοινής οντότητας που τους ελέγχει). Για τον προσδιορισμό του ποσοστού των δραστηριοτήτων λαμβάνεται υπόψη ο μέσος συνολικός κύκλος εργασιών ή άλλο ενδεδειγμένο μέτρο βάσει δραστηριοτήτων, όπως είναι το κόστος που βαρύνει το συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο όσον αφορά στις υπηρεσίες, τα αγαθά και τα έργα της τριετίας που προηγείται της ανάθεσης της σύμβασης. Αν, λόγω της ημερομηνίας κατά την οποία δημιουργήθηκε ή άρχισε τις δραστηριότητές του το συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο, ή λόγω αναδιοργάνωσης των δραστηριοτήτων του, ο κύκλος εργασιών ή άλλο μέτρο βάσει δραστηριοτήτων, όπως το κόστος, δεν διατίθεται για την τελευταία τριετία ή δεν είναι πλέον κατάλληλο, αρκεί να αποδειχθεί ότι η μέτρηση της δραστηριότητας είναι αξιόπιστη.	Οικονομικά δεδομένα σχετικά με το ποσοστό δραστηριοτήτων του φορέα.
5.	Η περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της προτεινόμενης σύμβασης όσο και των υπολοίπων όρων αυτής είναι αναλυτική, σαφής και συγκεκριμένη;					Οι όροι μιας σύμβασης συνεργασίας δεν πρέπει να είναι γενικοί και αόριστοι χωρίς σαφές αντικείμενο, συγκεκριμένες υποχρεώσεις μερών, οικονομική ανάλυση, παρουσίαση αναλυτικού κόστους, πίνακα	Σχέδιο σύμβασης συνεργασίας. ΤΔΠΠ/ΤΔΠ.

						χρονοδιαγράμματος κ.λ.π..	
A.3	ΚΟΙΝΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ (ΩΣ ΕΙΔΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΑΘΕΤΗΣ IN-HOUSE ΑΝΑΘΕΣΗΣ)				άρθρο 12 παρ. 3 Ν. 4412/2016	Οι κατωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται σωρευτικά	
1.	Οι δύο συμβαλλόμενοι είναι σαφείς και διακριτοί και αποτελούν ο πρώτος εξ αυτών αναθέτουσα αρχή και ο δεύτερος ελεγχόμενο από αυτή και από κοινού με άλλες αναθέτουσες αρχές νομικό πρόσωπο (ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου);				Βλ. και άρθρο 2 και 223 Ν. 4412/2016		Θεσμικό πλαίσιο (διατάξεις νόμου, υπουργικές αποφάσεις, καταστατικά κ.λ.π.) που να αποδεικνύει τις απαιτούμενες ιδιότητες των φορέων.
2.	Η αναθέτουσα αρχή ασκεί από κοινού με άλλες αναθέτουσες αρχές έλεγχο επί του εν λόγω νομικού προσώπου ανάλογο εκείνου που ασκούν επί των δικών τους υπηρεσιών (κριτήριο του ελέγχου);					Ο κοινός έλεγχος ασκείται όταν πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) τα όργανα λήψης αποφάσεων του ελεγχόμενου νομικού προσώπου απαρτίζονται από εκπροσώπους όλων των αναθετουσών αρχών που συμμετέχουν. Το ίδιο φυσικό πρόσωπο μπορεί να εκπροσωπεί πολλές ή όλες τις συμμετέχουσες αναθέτουσες αρχές, β) οι εν λόγω αναθέτουσες αρχές είναι σε θέση να ασκούν από κοινού αποφασιστική επιρροή στους στρατηγικούς στόχους και τις σημαντικές αποφάσεις του ελεγχόμενου νομικού προσώπου και γ) το ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο δεν επιδιώκει συμφέροντα αντίθετα από αυτά των αναθετουσών αρχών που το ελέγχουν. Καθεμία από τις αρχές αυτές πρέπει να συμμετέχει τόσο στο κεφάλαιο όσο και στα όργανα διοίκησης του εν λόγω φορέα.	Καταστατικά, αποφάσεις συγκρότησης ΔΣ και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο.
3.	Διεξάγεται περισσότερο από το 80% των δραστηριοτήτων του εν λόγω νομικού προσώπου κατά την εκτέλεση καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί από τις ελέγχουσες αναθέτουσες αρχές ή άλλα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από αυτές (κριτήριο του κύκλου εργασιών);				Βλ. και άρθρο 12 παρ. 5 Ν. 4412/2016	Το ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο πρέπει ουσιαστικά να ασκεί το ουσιαστικό μέρος των δραστηριοτήτων του για τις ελέγχουσες αναθέτουσες αρχές (ή άλλα νομικά πρόσωπα που	Οικονομικά δεδομένα σχετικά με το ποσοστό δραστηριοτήτων του φορέα.

						ελέγχονται από αυτές). Για τον προσδιορισμό του ποσοστού των δραστηριοτήτων λαμβάνεται υπόψη ο μέσος συνολικός κύκλος εργασιών ή άλλο ενδεδειγμένο μέτρο βάσει δραστηριοτήτων, όπως είναι το κόστος που βαρύνει το συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο όσον αφορά στις υπηρεσίες, τα αγαθά και τα έργα της τριετίας που προηγείται της ανάθεσης της σύμβασης. Αν, λόγω της ημερομηνίας κατά την οποία δημιουργήθηκε ή άρχισε τις δραστηριότητές του το συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο, ή λόγω αναδιοργάνωσης των δραστηριοτήτων του, ο κύκλος εργασιών ή άλλο μέτρο βάσει δραστηριοτήτων, όπως το κόστος, δεν διατίθεται για την τελευταία τριετία ή δεν είναι πλέον κατάλληλο, αρκεί να αποδειχθεί ότι η μέτρηση της δραστηριότητας είναι αξιόπιστη.	
4.	Υπάρχει άμεση συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο (κριτήριο μη συμμετοχής ιδιωτών);					Η απάντηση πρέπει να είναι ΟΧΙ. Εξαιρούνται οι μορφές συμμετοχής ιδιωτικών κεφαλαίων χωρίς δυνατότητα ελέγχου ή δικαιώματος αρνησικυρίας, που απαιτούνται από διατάξεις νόμου και δεν ασκούν αποφασιστική επιρροή στο ελεγχόμενο νομικό πρόσωπο.	Καταστατικό και λοιπά σχετικά νομιμοποιητικά έγγραφα.
5.	Η περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της προτεινόμενης σύμβασης όσο και των υπολοίπων όρων αυτής είναι αναλυτική, σαφής και συγκεκριμένη;					Οι όροι μιας σύμβασης συνεργασίας δεν πρέπει να είναι γενικοί και αόριστοι χωρίς σαφές αντικείμενο, συγκεκριμένες υποχρεώσεις μερών, οικονομική ανάλυση, παρουσίαση αναλυτικού κόστους, πίνακα χρονοδιαγράμματος κλπ	Σχέδιο σύμβασης συνεργασίας. ΤΔΠΠ/ΤΔΠ.
<p align="center">Β. ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ Ή ΔΙΑΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΘΡΟΥ 12 ΠΑΡ. 4 Ν. 4412/2016</p> <p align="center"><i>[συμπληρώνεται μόνο στην περίπτωση της εν λόγω διαδικασίας]</i></p>							

1.	Αποτελούν όλοι οι συμβαλλόμενοι φορείς αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του Ν. 4412/2016;				Βλ. και άρθρα 2 και 223 Ν. 4412/2016		Θεσμικό πλαίσιο (διατάξεις νόμου, υπουργικές αποφάσεις, καταστατικά κ.λ.π.) που να αποδεικνύουν την απαιτούμενη ιδιότητα.
2.	Υπάρχει πραγματική και ουσιαστική συνεργασία/σύμπραξη μεταξύ των μερών;					<p>Προσοχή: ζητούμενο είναι η συνεργασία των φορέων και όχι ο έλεγχος μεταξύ τους όπως στις περιπτώσεις των παρ. 1-3 του άρθρου 12 Ν.4412/2016.</p> <p>Όλες οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να συνεργάζονται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους και όχι απλά ο ένας φορέας να αναλαμβάνει να εκτελέσει καθήκοντα για λογαριασμό κάποιου άλλου. Τα εν λόγω καθήκοντα θα πρέπει να ασκούνται πραγματικά και όχι δυνητικά, χωρίς να μπορούν να εκτελεστούν από άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ενώ σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να υποκρύπτεται απλή μεταβίβαση από τον έναν φορέα στον άλλο μίας αυστηρά οριοθετημένης αρμοδιότητας ή καθηκόντων γιατί τότε δεν στοιχειοθετείται ουσιαστικά η έννοια της συνεργασίας.</p>	Σχέδιο σύμβασης συνεργασίας. ΤΔΠΠ/ΤΔΠ.
3.	Η συνεργασία των εν λόγω φορέων αποσκοπεί στην επίτευξη κοινών τους στόχων;					<p>Είναι απαραίτητο όλες οι αναθέτουσες αρχές να συμμετέχουν στην εκπλήρωση κοινής αποστολής και να εκτελούν καθήκοντα προς το σκοπό αυτόν. Αυτό δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι καθένας από τους συμμετέχοντες συμμετέχει ισότιμα στην εκτέλεση της εν λόγω υπηρεσίας, καθώς η εκτέλεση αυτής μπορεί να εξασφαλίζεται μέσω επιμερισμού καθηκόντων και σχετικής εξειδίκευσης, ωστόσο η σύμβαση πρέπει να στοχεύει στην υλοποίηση ενός κοινού σκοπού, ήτοι την κοινή εκπλήρωση αυτού του ιδίου σκοπού.</p>	<p>Θεσμικό πλαίσιο (διατάξεις νόμου, υπουργικές αποφάσεις, καταστατικά κ.λ.π.) από τα οποία να προκύπτει το αντικείμενο και ο σκοπός του κάθε φορέα.</p> <p>Σχέδιο σύμβασης συνεργασίας.</p>

4.	Οι συμβαλλόμενοι φορείς είναι άμεσα επιφορτισμένοι με την εκπλήρωση αποστολής δημόσιας υπηρεσίας;					Όταν τα εκτελούμενα καθήκοντα δεν αφορούν την καθαυτό άσκηση δημόσιας εξουσίας, αλλά μόνο βοηθητικές δραστηριότητες ή αντιστοιχούν σε δραστηριότητες που αναλαμβάνουν να εκπληρώνουν γενικά οι εργαζόμενοι ενός επαγγελματικού κλάδου (πχ αρχιτέκτονες, μηχανικοί κ.λπ.) δεν διασφαλίζεται η εν λόγω προϋπόθεση. Οι συμβαλλόμενοι φορείς πρέπει να είναι υποχρεωμένοι να εκτελούν δημόσια υπηρεσία, χωρίς να αρκεί η απλή δυνατότητα να εκτελούν τέτοια δημόσια υπηρεσία. Διαφορετικά, η συνεργασία δεν αποσκοπεί στην εκπλήρωση αποστολής δημόσιας υπηρεσίας κοινής σε αυτές.	Θεσμικό πλαίσιο (διατάξεις νόμου, υπουργικές αποφάσεις, καταστατικά κ.λ.π.) από τα οποία να προκύπτει το αντικείμενο και ο σκοπός του κάθε φορέα.
5.	Η υλοποίηση της συνεργασίας εξυπηρετεί αποκλειστικά σκοπούς δημοσίου συμφέροντος;					Η καθιερούμενη συνεργασία πρέπει να διέπεται αποκλειστικά από εκτιμήσεις και επιταγές που προσιδιάζουν στην επιδίωξη σκοπών δημοσίου συμφέροντος.	Θεσμικό πλαίσιο (διατάξεις νόμου, υπουργικές αποφάσεις, καταστατικά κλπ) από τα οποία να προκύπτει το αντικείμενο και ο σκοπός του κάθε φορέα.
6.	Το πιθανό τίμημα συνιστά απλή αποζημίωση για την κάλυψη διαχειριστικών εξόδων και επ' ουδενί αμοιβή;					Οι χρηματοοικονομικές συναλλαγές μεταξύ των συνεργαζόμενων φορέων πρέπει να περιορίζονται στην κάλυψη του κόστους που προκύπτει από τη συνεργασία, χωρίς να αφήνουν περιθώριο για ύπαρξη πλεονάσματος (αμοιβής).	Αναλυτικοί πίνακες που να παραθέτουν τις συγκεκριμένες δαπάνες και λοιπά στοιχεία που να αποδεικνύουν πως προκύπτει το εκτιμητέο κόστος.
7.	Οι συμμετέχουσες αναθέτουσες αρχές εκτελούν στην ελεύθερη αγορά λιγότερο από το 20% των δραστηριοτήτων που αφορά η μεταξύ τους συνεργασία;				βλ. και παρ. 5 άρθρου 12 Ν. 4412/2016	Η δέσμευση αυτή αφορά σε όλα τα συμβαλλόμενα μέρη και ελέγχεται ξεχωριστά σε κάθε περίπτωση σύναψης διαδικοκητικής συνεργασίας. Αν τα μέρη της διαδικοκητικής συνεργασίας δεν ασκούν οικονομικές δραστηριότητες ή οποιουδήποτε είδους ανταγωνισμό με άλλους φορείς της αγοράς, η εν λόγω προϋπόθεση πληρούται διότι δεν	Οικονομικά δεδομένα σχετικά με το ποσοστό δραστηριοτήτων εκάστου φορέα, τον καθαρό κύκλο εργασιών του κατά την τριετία που προηγείται της ανάθεσης, το μέσο όρο αυτών, καθώς και την προϋπολογιζόμενη αξία

						<p>ασκείται δραστηριότητα σε ανοιχτή αγορά.</p> <p>Για τον προσδιορισμό του ποσοστού των δραστηριοτήτων λαμβάνεται υπόψη ο μέσος συνολικός κύκλος εργασιών ή άλλο ενδεδειγμένο μέτρο βάσει δραστηριοτήτων, όπως είναι το κόστος που βαρύνει το συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο όσον αφορά στις υπηρεσίες, τα αγαθά και τα έργα της τριετίας που προηγείται της ανάθεσης της σύμβασης.</p> <p>Επισημαίνεται ότι κατά την πάγια νομολογία του ΔΕΕ η συνεργασία μεταξύ αναθετουσών αρχών δεν πρέπει, σύμφωνα με την αρχή της ίσης μεταχείρισης, να έχει ως αποτέλεσμα την περιέλευση μιας ιδιωτικής επιχείρησης (ή ιδιώτη) σε πλεονεκτική θέση έναντι των ανταγωνιστών της (βλ. υπόθεση C-386/11 Piepenbrock).</p>	των έργων που έχει αναλάβει και εκτελεί λαμβάνοντας υπόψη τις πραγματικές συνθήκες της ελεύθερης αγοράς.
8.	Η περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της προτεινόμενης σύμβασης συνεργασίας όσο και των υπολοίπων όρων αυτής είναι αναλυτική, σαφής και συγκεκριμένη;					<p>Οι όροι μιας σύμβασης συνεργασίας δεν πρέπει να είναι γενικοί και αόριστοι χωρίς σαφές αντικείμενο, συγκεκριμένες υποχρεώσεις μερών, οικονομική ανάλυση, παρουσίαση αναλυτικού κόστους, πίνακα χρονοδιαγράμματος κλπ.</p>	Σχέδιο σύμβασης συνεργασίας. ΤΔΠΠ/ΤΔΠ.
<p align="center">Γ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΡΘΡΟΥ 100 Ν. 3852/2010 <i>[συμπληρώνεται μόνο στην περίπτωση της εν λόγω διαδικασίας]</i></p>							

1.	Οι συμβαλλόμενοι φορείς αποτελούν φορείς που προβλέπονται και υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των παραγράφων του άρθρου 100 Ν. 3852/2010;					Οι συμμετέχοντες σε μια προγραμματική σύμβαση φορείς πρέπει καταρχάς να υπάγονται στους φορείς που έχουν τη δυνατότητα να συνάψουν προγραμματική σύμβαση βάσει των διατάξεων του άρθρου 100 Ν. 3852/2010 (ή τυχόν άλλων διατάξεων). Επισημαίνεται ότι σε ορισμένους φορείς (πχ Περιφερειακά Ταμεία Ανάπτυξης, Επιμελητήρια, Ενώσεις κ.λ.π.) επιτρέπεται να συμμετέχουν σε προγραμματική σύμβαση ως εκ τρίτου συμβαλλόμενοι (ά.100 παρ. 1β Ν.3852/2010). Οι εν λόγω φορείς έχουν τη δυνατότητα του εκ τρίτου συμβαλλόμενου με την έννοια ότι δεν είναι επιτρεπτή η συμμετοχή τους ως μοναδικών αντισυμβαλλομένων, αλλά μόνο από κοινού με τους κυρίως συμβαλλόμενους φορείς (ΟΤΑ, Σύνδεσμοι κ.ο.κ).	Θεσμικό πλαίσιο (διατάξεις νόμου, υπουργικές αποφάσεις, καταστατικά κ.λ.π.) από τα οποία να προκύπτει το αντικείμενο και ο σκοπός του κάθε φορέα.
2.	Η προγραμματική σύμβαση περιλαμβάνει υποχρεωτικά όλα τα ελάχιστα απαραίτητα στοιχεία της παραγράφου 2 ^α του άρθρου 100 Ν. 3852/2010 και όλοι οι όροι της καθορίζονται κατά τρόπο σαφή και συγκεκριμένο;					Απαραίτητα ορίζονται και εξειδικεύονται το αντικείμενο, ο σκοπός και το ειδικότερο περιεχόμενο των υποχρεώσεων των μερών, ο προϋπολογισμός και οι πόροι κάλυψης των αναλαμβανόμενων οικονομικών υποχρεώσεων, ο αναλυτικός χρονικός προγραμματισμός για όλες τις επιμέρους δράσεις έτσι ώστε να τελεί σε πλήρη αρμονία προς το πρόγραμμα των χρηματορροών, η διάρκεια, οι περιπτώσεις που κατ'εξάιρεση επιτρέπεται η τροποποίηση των όρων αυτής, το όργανο παρακολούθησης της σύμβασης, οι ρήτρες σε βάρος του συμβαλλόμενου κ.λ.π..	Σχέδιο προγραμματικής σύμβασης. ΤΔΠΠ/ΤΔΠ.
3.	Οι συμβαλλόμενοι σε προγραμματική σύμβαση φορείς για την εκτέλεση έργου, προμήθειας, υπηρεσίας έχουν αντικείμενο εργασιών σχετικό με εκείνο που αναλαμβάνουν;					Το αντικείμενο μιας προγραμματικής σύμβασης πρέπει να ανήκει στους τομείς δραστηριοποίησης εκάστου φορέα.	Θεσμικό πλαίσιο (διατάξεις νόμου, υπουργικές αποφάσεις, καταστατικά κλη) από

							τα οποία να προκύπτει το αντικείμενο και ο σκοπός του κάθε φορέα.
4.	Η προσφυγή στη σύναψη προγραμματικής σύμβασης κρίνεται απολύτως αναγκαία για την κάλυψη των αναγκών των φορέων και με την ελάχιστο δυνατή δαπάνη;					<p>Ο θεσμός των προγραμματικών συμβάσεων νομοθετήθηκε για την εξοικονόμηση και όχι για τη διάθεση των πόρων, πράγμα που σημαίνει ότι οι προγραμματικές συμβάσεις δεν είναι χρηματοδοτικός μηχανισμός. Μάλιστα οι αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και της οικονομικότητας, ως μερικότερες εκδηλώσεις του δημοσίου συμφέροντος, επιβάλλουν την εκπλήρωση των εκ του νόμου ανατιθέμενων αρμοδιοτήτων με την κατά το δυνατόν ηπιότερη επιβάρυνση του προϋπολογισμού τους για την εξασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας.</p>	<p>Στοιχεία του φακέλου του έργου από τα οποία να προκύπτει ότι οι αρμόδιοι φορείς, πριν από τη σύναψη της προγραμματικής σύμβασης, έχουν εξετάσει και εξαντλήσει όλες τις εναλλακτικές δυνατότητες κάλυψης των αναγκών τους με πρόσφορα και ηπιότερα από δημοσιονομικής απόψεως μέσα. Ενδεικτικώς:</p> <p>Κατάσταση διαθέσιμου κατάλληλου ανθρώπινου δυναμικού</p> <p>Κόστος διενέργειας διαγωνιστικής διαδικασίας βάσει έρευνας αγοράς ή κατόπιν σύγκρισης με παλιότερα στοιχεία κ.λ.π..</p>
5.	Λειτουργεί η προγραμματική ως μηχανισμός απευθείας αναθέσεων προμηθειών, έργων ή υπηρεσιών;					<p>Η απάντηση πρέπει να είναι ΟΧΙ.</p> <p>Περιεχόμενο προγραμματικής συμβάσεως δεν μπορεί να αποτελέσει η απλή ανάθεση της κατασκευής έργου ή της συντάξεως μελέτης από τον ένα συμβαλλόμενο φορέα στον άλλο, έτσι ώστε ο συμβαλλόμενος να επέχει απλώς θέση εργολάβου (αναδόχου) κατασκευής του έργου ή της συντάξεως της μελέτης. Σύμβαση που έχει τέτοιο περιεχόμενο δεν αποτελεί προγραμματική σύμβαση, αλλά κοινή σύμβαση απευθείας ανάθεσης έργου, το κύρος της οποίας εξαρτάται από τις εφαρμοστέες σε</p>	<p>Σχέδιο προγραμματικής σύμβασης.</p> <p>ΤΔΠΠ/ΤΔΠ.</p>

						<p>κάθε περίπτωση οικείες διατάξεις (Γνωμ. ΝΣΚ 163/2010, 269/2007, 445/2003, 638/1992, ΕΣ Τμ. VII Πράξεις 266/2014, 48/2015, 139/2016 κ.ά.)</p> <p>Γενικά μια προγραμματική σύμβαση δεν πρέπει να λειτουργεί ως ισοδύναμη ή εναλλακτική με την προβλεπόμενη από την κείμενη νομοθεσία διαδικασία επιλογής αναδόχου, ούτε να χρησιμοποιείται καταχρηστικά για την παράκαμψη και τη μη εφαρμογή διατάξεων που θέτουν συγκεκριμένους περιορισμούς στη δράση των ΟΤΑ ή απαιτούν την τήρηση των συγκεκριμένων όρων και προϋποθέσεων για την άσκησή της.</p>	
6.	Υποκρύπτεται υποκατάσταση του ενός συμβαλλόμενου φορέα από τον άλλο;					<p>Η απάντηση πρέπει να είναι ΟΧΙ.</p> <p>Η αξιοποίηση των προγραμματικών συμβάσεων ως μέσο μεταβίβασης αρμοδιότητας από τον έναν φορέα στον άλλο δεν επιτρέπεται. Συνεπώς φορέας που καλείται στο πλαίσιο προγραμματικής σύμβασης να συνδράμει καθολικά μια άλλη υπηρεσία με αδυναμία λειτουργίας δεν περιορίζεται σε υποστηρικτικό ρόλο, αλλά την υποκαθιστά (αριθμ. 179/2022 απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου).</p>	Σχέδιο προγραμματικής σύμβασης.
7.	Είναι σκοπός της προγραμματικής η αντιμετώπιση της υποστελέχωσης των υπηρεσιών του άλλου φορέα;					<p>Η απάντηση πρέπει να είναι ΟΧΙ.</p> <p>Δεν είναι νόμιμη προγραμματική σύμβαση αντικείμενο της οποίας είναι η αντιμετώπιση της υποστελέχωσης υπηρεσιών ενός φορέα δια της έμμεσης πρόσληψης προσωπικού που θα ασκεί τα συνήθη καθήκοντα των υπαλλήλων κατά καταστρατήγηση του απορρέοντος από το Σύνταγμα κανόνα στελέχωσης των υπηρεσιών του φορέα με μόνιμους υπαλλήλους και του, σε συμφωνία με αυτόν, θεσπισθέντος συστήματος πρόσληψης</p>	Κατάσταση με το υπάρχον προσωπικό, το προσωπικό που απαιτείται και το προσωπικό που εκτιμάται ότι θα χρειαστεί.

						υπαλλήλων, αφού στην πραγματικότητα οι συμβάσεις αυτές υποκρύπτουν πρόσληψη προσωπικού για την κάλυψη κενών οργανικών θέσεων (αριθμ. 179/2022 απόφαση σταθμό της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου).	
8.	Τα συμβαλλόμενα μέρη συμπράττουν κατά το δυνατόν ισόρροπα για την υλοποίηση προγραμμάτων ή υπηρεσιών στο πλαίσιο κοινά εξυπηρετούμενου δημοσίου σκοπού;					Δεν πρόκειται για προγραμματική σύμβαση, όταν τα μέρη αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση διαφορετικών συμφερόντων, όπως συμβαίνει όταν ο ένας συμβαλλόμενος αποβλέπει στη μέσω της σύμβασης επίτευξη της νόμιμης αποστολής του, ενώ ο αντισυμβαλλόμενος ή ο μετέχων στη σύμβαση ιδιωτικός φορέας επιδιώκει την επίτευξη κέρδους, μέσω του ανταλλάγματος που προβλέπεται στη σύμβαση για τις παρεχόμενες από αυτόν υπηρεσίες, με προέχον στοιχείο την ανταλλακτική σχέση παροχής – αντιπαροχής.	Θεσμικό πλαίσιο (διατάξεις νόμου, υπουργικές αποφάσεις, καταστατικά κ.λ.π.) από τα οποία να προκύπτει το αντικείμενο και ο σκοπός του κάθε φορέα. Σχέδιο προγραμματικής σύμβασης. ΤΔΠΠ/ΤΔΠ.
9.	Τυχόν προβλεπόμενες περιουσιακές μετακινήσεις μεταξύ των συμβαλλομένων φορέων περιορίζονται στην κάλυψη των απαραίτητων δαπανών για την υλοποίηση του συμβατικού αντικειμένου;					Οι χρηματοοικονομικές συναλλαγές μεταξύ των συνεργαζόμενων φορέων πρέπει να περιορίζονται στην κάλυψη του κόστους που προκύπτει από τη συνεργασία, χωρίς να αφήνουν περιθώριο για ύπαρξη πλεονάσματος (αμοιβής).	Αναλυτικοί πίνακες που να παραθέτουν τις συγκεκριμένες δαπάνες και λοιπά στοιχεία που να αποδεικνύουν πως προκύπτει το εκτιμητέο κόστος.
10.	Οι συμμετέχοντες φορείς εκτελούν στην ελεύθερη αγορά λιγότερο από το 20% των δραστηριοτήτων που αφορά η μεταξύ τους συνεργασία;				Βλ. και άρθρο 12 παρ. 6 του Ν. 4412/2016 καθώς και την παρ. 5 αυτού	Το Ελεγκτικό Συνέδριο σε σχετικές αποφάσεις έκρινε ότι και στην περίπτωση μιας προγραμματικής σύμβασης του άρθρου 100 Ν. 3852/2010 που συνάπτεται από αναθέτοντες φορείς του δημοσίου τομέα μεταξύ των οποίων δεν υφίσταται έλεγχος, απαιτείται να πληρούνται για τη νομιμότητα αυτής και ο όρος που τίθεται στην παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4412/2016, σύμφωνα με τον οποίο οι συνεργαζόμενοι φορείς θα πρέπει να	Οικονομικά δεδομένα σχετικά με το ποσοστό δραστηριοτήτων εκάστου φορέα, τον καθαρό κύκλο εργασιών του κατά την τριετία που προηγείται της ανάθεσης, το μέσο όρο αυτών καθώς και την προϋπολογιζόμενη αξία των έργων που έχει αναλάβει και εκτελεί

						<p>εκτελούν στην ελεύθερη αγορά μόνο το 20% των δραστηριοτήτων που αφορά η συνεργασία τους. Συνεπώς και στις προγραμματικές του νόμου Καλλικράτη θα πρέπει πλέον να ελέγχεται η τήρηση του κανόνα της εκτέλεσης με ίδια μέσα τουλάχιστον του 80% του αντικειμένου της συνεργασίας.</p> <p>Η δέσμευση αυτή αφορά σε όλα τα συμβαλλόμενα μέρη και ελέγχεται ξεχωριστά σε κάθε περίπτωση σύναψης προγραμματικής σύμβασης. Αν τα μέρη αυτής δεν ασκούν οικονομικές δραστηριότητες ή οποιουδήποτε είδους ανταγωνισμό με άλλους φορείς της αγοράς, η εν λόγω προϋπόθεση πληρούται διότι δεν ασκείται δραστηριότητα σε ανοιχτή αγορά.</p> <p>Για τον προσδιορισμό του ποσοστού των δραστηριοτήτων λαμβάνεται υπόψη ο μέσος συνολικός κύκλος εργασιών ή άλλο ενδεδειγμένο μέτρο βάσει δραστηριοτήτων, όπως είναι το κόστος που βαρύνει το συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο όσον αφορά στις υπηρεσίες, τα αγαθά και τα έργα της τριετίας που προηγείται της ανάθεσης της σύμβασης.</p> <p>Επισημαίνεται ότι κατά την πάγια νομολογία του ΔΕΕ η συνεργασία μεταξύ αναθετουσών αρχών δεν πρέπει, σύμφωνα με την αρχή της ίσης μεταχείρισης, να έχει ως αποτέλεσμα την περιέλευση μιας ιδιωτικής επιχείρησης (ή ιδιώτη) σε πλεονεκτική θέση έναντι των ανταγωνιστών της (βλ. υπόθεση C-386/11 Piepenbrock).</p>	<p>λαμβάνοντας υπόψη τις πραγματικές συνθήκες της ελεύθερης αγοράς.</p>
ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΣΧΟΛΙΑ							

ΣΥΝΟΨΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ – ΚΥΡΙΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ/ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΝΤΑΞΗΣ
(για τις περιπτώσεις που ο έλεγχος διενεργείται κατά τη διοικητική επαλήθευση της πρώτης δήλωσης δαπανών ή κατά την αξιολόγηση της πράξης)

Ημερομηνία	Ονοματεπώνυμο.....
	Υπογραφή